

Kurikan kaupungin konserniohjeet

1. Konserniohjeen tarkoitus ja tavoite

Konserniohjeella luodaan puitteet ensisijaisesti kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjetta noudatetaan soveltuvin osin myös osakkuusyhteisöjen ja kuntayhtymien omistajaohjauksessa.

Konserniohjeella pyritään yhteisöjen ohjauksen yhtenäistämiseen, toiminnan läpinäkyvyyden lisäämiseen, kunnan yhteisöstä saaman tiedon laadun parantamiseen ja tiedonkulun tehostamiseen.

2. Soveltamisala

Konserniohje koskee kaupunkia ja sen tytäryhteisöjä sekä näiden tytäryhteisöjä. Kuntayhtymissä ja kaupungin osakkuusyhteisöissä kaupungin edustajien tulee pyrkiä siihen, että kaupungin konserniohjeen periaatteita noudatetaan myös näissä yhteisöissä.

Kuntakonserniin kuuluvat tytäryhteisöt, joihin kaupungilla on kirjanpitolain 1 luvun 5 §:n tarkoittama määräysvalta.

Kaupungin konserniin kuuluvat seuraavat kaupungin määräysvallassa olevat yhteisöt:

- Asunto Oy Laurintie 21
- Asunto Oy Paulaharjuntie
- Kurikan Asuntopalvelu Oy
- Kiinteistö Oy Kärrykartano
- Kiinteistö Oy Kurikan Teollisuussolu
- Kiinteistö Oy Jurvan Kalustela
- Kiinteistö Oy Jurvan Vuokrakodit
- Kiinteistö Oy Pohjanmaan Nikkarikeskus
- Jurvan Kiinteistö Oy Säästö ja Hotelli
- Vuokratalo Oy Jurva Koskimäki
- Vuokratalo Oy Koulukatu 55
- Kurikan Jäähalli Oy
- Kurikan Kaukolämpö Oy
- Ilmajoen Lämpö Oy
- Jurvan Liikekeskus Oy
- Lintuharjun Moottoriurheilualue Oy
- Jurvan Kaukolämpö Oy

Kaupungin yhteisyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

- Kiinteistö Oy Pakkahaka

Kaupungin osakkuusyhteisöjä ovat seuraavat yhteisöt:

- Asunto Oy Rivi-Jurva
- Asunto Oy Säästötupa
- Asunto Oy Jurvan Järvenpään Viitapuisto
- Asunto Oy Jurvan Kauppatie
- Jurvan Vuokratalo Oy
- Kiinteistö Oy Uutvallinkulma
- Kiinteistö Oy Kelankulma
- Siipihöylä Oy
- Koskenkorvan Pato Oy

Kaupunki on jäsenenä seuraavissa kuntayhtymissä:

- JIK-peruspalveluliikelaitoskuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaa Sairaanhoidopiirin Kuntayhtymä
- Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä
- Etelä-Pohjanmaan liitto
- Seinäjoen Koulutuskuntayhtymä
- Suupohjan Koulutuskuntayhtymä
- Suupohjan Elinkeinotoimen kuntayhtymä

3. Konserniohjeen käsittely ja hyväksyminen

Konserniohjeen hyväksyy kaupunginvaltuusto.

Konserniohje käsitellään ja hyväksytään kaupungin määräysvallassa olevien tytäryhteisöjen yhtiökokouksessa ja hallituksessa sekä muiden tytäryhteisöjen vastaavissa toimielimissä.

4. Konserniohjeen sitovuus

Konserniohjeita noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhteisöissä, jollei niitä koskevasta lainsäädännöstä tai yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä muuta johdu.

Käyttäessään omistajaohjausta kaupunki ottaa huomioon kutakin yhteisöä koskevaan lainsäädäntöön sisältyvän yhteisön omistajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteet. Omistajaohjausta ei saa käyttää siten, että yhteisön päätös tai toimenpide on omiaan tuottamaan yhteisön toiselle omistajalle tai muulle epäoikeutettua etua yhteisön tai toisen omistajan kustannuksella (yhdenvertaisuusperiaate).

Konserniohjeeseen perustuvien yksittäisten ohjeiden ollessa ristiriidassa yhteisöä koskevien säännösten, kuten yhteisö- tai kirjanpitolainsäädännön tai muun pakottavan lainsäädännön kanssa, noudatetaan voimassa olevaa pakottavaa lainsäädäntöä.

Konserniohje ei muuta tytäryhteisöjen, osakkuusyhteisöjen tai kuntayhtymän johdon oikeudellista asemaa tai vastuuta.

5. Konserniohjauksen toimivallan jako

Kaupunginvaltuusto

- määrittelee kaupungin tavoitteet ja sen mukaiset kaupungin omistajapolitiikan linjaukset
- päättää kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista
- hyväksyy konserniohjeet
- hyväksyy kaupungin omistamien yhteisöjen/yhtiöiden strategiat.

Kaupunginhallitus

- antaa ohjeet yhtiökokouksessa tai vastaavissa toimitelmissä kaupunkia edustaville henkilöille kaupungin kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin, jollei ohjeiden antamista ole johtosäännöllä annettu kaupungin muulle viranomaiselle
- seuraa kuntakonserniin kuuluvien yhteisöjen toimintaa ja tekee tarvittaessa toimenpide-ehdotuksia havaitsemistaan epäkohdista
- vastaa tytäryhteisöjen valvonnan järjestämisestä
- antaa kaupunginvaltuustolle selvityksen tytäryhteisöjen toiminnasta ja taloudesta kaupungin tilinpäätöksen yhteydessä.

Kaupunginjohtaja

- edustaa kaupunkia tytär- ja osakkuusyhteisöjen yhtiökokouksissa tai vastaavissa kokouksissa tai nimeää kaupungin edustajan niihin
- johtaa kaupunginhallituksen alaisena kaupungin konsernipolitiikkaa
- vastaa konserniohjeen mukaan kaupunginjohtajalle kuuluvista tehtävistä
- seuraa kaupungin omistajapolitiikan toteutumista ja raportoi tarvittaessa kaupunginhallitukselle
- seuraa kuntakonsernin ja konserniohjeiden toimivuutta ja tekee tarvittaessa ehdotuksia konsernin rakenteen ja ohjeiden kehittämisestä kaupunginhallitukselle

Konsernijohto

Konsernijohtolla tarkoitetaan kaupunginhallitusta ja kaupunginjohtajaa.

6. Konserniraportointi

Strategiat

Tytäryhteisöjen tulee laatia omat strategiansa.

Toiminnan ja talouden suunnittelu

Tytäryhteisöjen tulee vuosittain toimittaa taloussuunnitelmansa ja investointiohjelmansa kaupunginhallitukselle.

Taloussuunnitelmasta tulee käydä ilmi valtuuston tytäryhteisölle asettamat toimintatavoitteet.

Kirjanpito ja tilinpäätösperiaatteet

Kaikissa yhteisöissä noudatetaan kirjanpitolain mukaisia kirjanpito- ja tilinpäätösperiaatteita. Tilikausi on kalenterivuosi. Konsernissa käytetään mahdollisuuksien mukaan samoja jakso- ja arvostusperiaatteita. Yhteisöjen tilinpäätöksistä laaditaan kaikkia kaupungin yhtiöitä koskeva konsernitilinpäätös.

Konsernitilinpäätöstä varten tytäryhteisön on toimitettava kaupungille vuosittain helmikuun loppuun mennessä seuraavat asiakirjat:

- tytäryhteisön tilinpäätösasiakirjat, toimintakertomus sekä tilintarkastuskertomus
- tulos- ja rahoituslaskelman toteutumavertailut
- tuotannon määrää, laatua ja muita toiminnallisia tavoitteita koskeva toteutumavertailu.

Osavuosikatsaukset

Tytäryhteisöjen tulee raportoida kaupunginhallitukselle toiminnastaan 15.8. mennessä ajalta 1.1.-30.6. ja 31.10. mennessä ajalta 1.1.-30.9.

Pöytäkirjat

Yhtiökokouksen tai vastaavan pöytäkirjajäljennös tulee toimittaa kaupunginhallitukselle.

7. Keskitetyt konsernitoiminnot

Kaupungin sisällä on pyrittävä siihen, että tytäryhteisöjen toiminta vastaa kaupungin tavoitteita ja että emoyhteisön ja tytäryhteisöjen välillä tehdään yhteistyötä silloin, kun se on koko konsernin kannalta hyödyllistä. Tytäryhteisöjen on selvítettävä tukipalveluja (hallinto- ja atk-palvelut järjestelmiseen, painatus, hankinnat, ruokapalvelut, koulutus, tilapalvelut, tekniset palvelut jne.) hankkiessaan Kurikan kaupungin palvelut ja niiden

kilpailukykyisyys muihin käytettävissä oleviin vaihtoehtoihin nähden.

Hankintayhteistyö

Konserniyhteisöjen tulee selvittää hankintayhteistyön edellytykset ennen hankintojen toteuttamista. Päätös hankintayhteistyöhön osallistumisesta tehdään erikseen kussakin konserniyhteisössä emokunnan ohjeistuksen mukaisesti, ellei ole perusteltua syytä poiketa siitä. Hankintalainsäädäntö edellyttää hankintojen kilpailuttamista.

Rahoitus, sijoitukset, takauksen antaminen

Yhteisöjen tulee toimia yhteistyössä kaupungin hallinto- ja talousosaston kanssa hankkiessaan lyhyt- tai pitkäaikaista rahoitusta.

Kassavarojen sijoittamisessa tulee noudattaa kaupunginvaltuuston hyväksymiä sijoitustoiminnan periaatteita.

Yhteisön, jolle annetaan takaus, tulee tuottaa kaupungin palveluja tai edistää muutoin kaupungin tai konserniyhteisön toimialaan kuuluvia tehtäviä. Kaupungin konserniyhtiöltä peritään 0,50 %:n suuruinen takausprovisio kertamaksuna.

Sosiaaliseen asuntotuotantoon myönnetyistä takauksista ei peritä takausprovisiota

Henkilöstöpolitiikka

Konsernin tytäryhteisöt pyrkivät noudattamaan toiminnassaan soveltuvien osien kaupungin henkilöstöpolitiikan periaatteita. Etenkin harkinnanvaraisten työsuhteen etujen myöntämisessä yhteisöt pyrkivät noudattamaan kaupungin käytäntöä. Tällaisia etuja ovat esimerkiksi harkinnanvaraiset palkkaedut ja harkinnanvarainen työvapaa sekä työntekijän oikeus henkilöstökoulutukseen, luontoissuorituksiin ja lisäeläke-etuihin.

Henkilöstön hankinnassa tulee yhteisöjen ottaa huomioon konsernin sisäiset henkilöstön siirtotarpeet.

Tytäryhteisöt järjestävät eläkevakuutuksensa Kuntien eläkevakuutuksessa silloin kun se on kaupungin edun mukaista eikä tytäryhtiön etu muuta edellytä.

Riskienhallinta

Koko kuntakonsernissa noudatetaan yhteistä riskien hallintapolitiikkaa, josta ohjeet antaa kaupunginhallitus.

8. Konsernin tarkastus ja valvonta

Konsernin valvonta

Kuntakonsernin valvonta vastaa luonteeltaan kunnan sisäistä valvontaa. Konsernivalvonnasta vastaa konsernijohto.

Konsernivalvonnan kohdealueita ovat erityisesti konserniyhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi. Konsernivalvonnassa seurataan myös valtuuston tytäryhteisöjen toiminnalle asettamien tavoitteiden toteutumista.

Tilintarkastus

Tytäryhteisön yhdeksi tilintarkastajaksi on valittava kaupungin tilintarkastajaksi valitun JHTT-yhteisön edustaja.

9. Tytäryhteisöjen neuvotteluvälitteet

Yhteisön hallituksen on hankittava konsernijohton ennakkokäsitys seuraaviin toimenpiteisiin:

- tytäryhteisön perustaminen
- yhteisön toiminta-ajatuksen muuttaminen
- yhteisön toiminnan muuttaminen siten, että yhteisö voi menettää hankintalainsäädäntöön tai oikeuskäytäntöön perustuvan sidosyksikköasemansa suhteessa kaupunkiin
- yhtiöjärjestyksen tai sääntöjen muuttaminen
- pääomarakenteen muuttaminen
- toimintaan nähden merkittävät investoinnit
- kiinteistö- ja yrityskaupat
- osakkeiden merkintä, mikäli osakkeiden ostamista ja omistamista ei erityisesti annettu yhtiön tehtäväksi
- varsinaiseen toimintaan kuulumattomat tai siihen vain epäsuorasti liittyvät investoinnit ja niiden rahoitus
- toimintaan nähden tärkeän omaisuuden tai oikeuksien (ml. immateriaalioikeudet) hankkiminen, myyminen, vuokraaminen, luovuttaminen ja panttaaminen
- merkittävä lainanotto ja -anto sekä vakuuksien, takausten taikka muiden yhtiötä sitovien merkittävien rahavelvoitteiden antaminen tai niiden ehtojen muuttaminen
- muuhun kuin yhteisön tavanomaiseen toimintaan kuuluvat tai epätavallisin ehdoin tehtävät sopimukset yhtiön ja sen osakkeenomistajien taikka hallituksen jäsenten välillä, kyseisten sopimusten muuttaminen sekä sopimukseen perustuvasta oikeudesta luopuminen

- periaatteelliset tai taloudellisesti merkittävät sopimukset ja toiminnan laajakantaiset muutokset
- merkittävät henkilöpoliittiset ratkaisut
- yhtiökokoukselle tehtävä voitonjakoehdotus, mikäli se poikkeaa yhtiön noudattamasta tavanomaisesta voitonjakokäytännöstä
- yhteisön omaisuuden luovuttaminen konkurssiin tai selvitystilaan taikka saneerausmenettelyyn hakeutuminen.

10. Tiedottaminen konsernia koskevista asioista

Kuntalain 29 §:n mukaisesti kunnan on sopivin tavoin tiedotettava asukkailleen yhteisön tai säätiön toiminnasta silloin, kun se hoitaa kunnallista tehtävää. Ennen tietojen antamista yhteisön on arvioitava voidaanko tiedot antaa aiheuttamatta yhteisölle haittaa.

Yhteisöjä koskevasta tiedotuksesta vastaa yhteisön puolesta hallitus ja toimitusjohtaja sekä kaupungin puolelta kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja. Yhteisön tiedottamisen on tuettava konsernin asettamia tavoitteita ja toimintapolitiikkaa. Tiedottamisessa ja tietojen antamisessa yhteisöjä koskevissa asioissa tulee huomioida kaupungin yleiset tiedotusperiaatteet sekä julkisuus- ja salassapitosäännökset.

11. Konserniohjeiden voimaantulo

Nämä konserniohjeet tulevat voimaan 1.1.2010.

Näillä konserniohjeilla kumotaan samasta ajankohdasta kaupunginvaltuuston 12.11.2007 hyväksymä Kurikan kaupungin konserniohjeet.